

Overleg met de Wmo Adviesraad Leusden d.d. 22 mei 2014

Onderwerp: omvormen HH in verband met bezuinigingen en decentralisaties in sociaal domein.

De leden van de Wmo Adviesraad constateren dat de behoefte aan HH niet zal afnemen. De vergrijzing zal leiden tot een verdere toename ervan. Het is duidelijk dat de wijze waarop HH als maatwerkvoorziening thans wordt verstrekt z'n grenzen kent. De Wmo Adviesraad stelt echter vraagtekens bij de snelheid van de hervorming. Het is duidelijk dat het bij HH gaat om algemeen gebruikelijke kosten maar tegelijkertijd is HH een essentiële voorziening om de wijzigingen in de zorgsector te laten slagen. Van mensen en in het bijzonder van ouderen wordt immers gevraagd langer zelfstandig thuis te wonen, waarvoor bezuiniging in de intramurale zorg mogelijk zijn. Het valt de Wmo Adviesraad op dat ook bij ouderen gesproken wordt van "herstel van zelfredzaamheid". Dat is volgens de Wmo Adviesraad in veel gevallen niet realistisch, gelet op leeftijd en aard van de beperkingen. Individuele benadering blijft bij HH belangrijk

De veranderingen die nu worden doorgevoerd vragen van betrokkenen vooral een mentale verandering. De Wmo Adviesraad hecht eraan te benadrukken dat er geen mensen "tussen wal en schip" moeten vallen. Signalering is een belangrijke functie die behouden moet blijven. Als kwetsbare doelgroepen zijn door de Wmo Adviesraad psychiatrisch patiënten,, mensen met een verstandelijke beperking en oudere ouderen genoemd. Vaak blijkt er in die situaties wel begeleiding te zijn, maar is het huis niet schoon. Dit duidt erop dat een goede combinatie van schoonmaakondersteuning en begeleiding nog ontbreekt.

Bewustwording in de samenleving over welke veranderingen nu plaatsvinden en de achtergronden daarvan zijn uitermate belangrijk. Meer aandacht voor communicatie en adequate informatie is van groot belang. Er is nog veel onbekend en ondoorzichtig. De Wmo Adviesraad ziet het belang ervan veranderingen in het sociaal domein in beweging te brengen en die goed bekend te maken. De gemeente kan hierover niet duidelijk genoeg zijn. De Wmo Adviesraad ziet initiatieven in de samenleving, die kunnen uitgroeien tot alternatieven voor het huidige model van HH. Ook aanbieders spelen hierop in. Een voorbeeld is "Homecare". Ook zijn er voorbeelden bekend waarbij in bewoners in een buurt gezamenlijk de toekomst verkennen en onderzoeken hoe men op een goede manier "met elkaar ouder kan worden". Ook op kleine schaal (individueel) zijn er voorbeelden van hoe mensen elkaar ondersteunen in het dagelijkse leven.

De in de nota opgenomen oplossingen zijn nog breed geformuleerd. De Wmo Adviesraad begrijpt dat, omdat nog veel gezamenlijk ontwikkeld moet worden. Dit kan wellicht worden opgevangen door "ondersteunend beleid" in de overgangperiode te gebruiken als vangnet voor de meest kwetsbare doelgroepen. Vervolgens zou nieuw beleid ter versterking van de samenleving zich moeten richten op voorkomen van kwetsbaarheid, denk daarbij aan goed onderwijs (startkwalificaties arbeidsmarkt) versterking van het opvoedklimaat d.m.v. aandacht voor ouderrelaties. De Wmo raad stelt voor de veranderingen in de komend jaren in een overzicht te verhelderen.

De nota "Omvormen HH" is gezamenlijk doorgenomen (zie hierboven).¹ Verder zijn de volgende onderwerpen besproken:

- Bedragen in de nota zijn nog niet eenduidig
- Niet duidelijk is hoe de percentages 40 en 27 zich met elkaar verhouden
- Ook besparingen op andere onderdelen van de begroting overwegen
- Politieke achtergrond achter het voorstel

¹ Het concept collegevoorstel is uitgereikt.

- Familieleden, kennissen, buren, vrienden kun je niet dwingen om te helpen
- Verhelderen systematiek in overgangperiode
- Voucher-systeem
- Schema opnemen om de veranderingen in de komende jaren te illustreren
- Regeling voor minima vanaf 2017 nog onvoldoende duidelijk.

NB: in collegevoorstel opgenomen:

“Op 22 mei 2014 is de nota “Omvormen HH” met de Wmo- adviesraad besproken. De Wmo Adviesraad ziet ook de urgentie het beleid inzake HH anders in te richten en aan te laten sluiten op de “Beleidskaders Sociaal Domein”. De Wmo Adviesraad hecht eraan daarbij te wijzen op:

- de positie van de oudere ouderen voor wie zelfredzaamheid geen vanzelfsprekendheid meer is;
- door de vergrijzing neemt de behoefte aan schoonmaakondersteuning, signalering en begeleiding toe;
- de snelheid van de hervorming brengt risico’s met zich mee. Er mogen geen mensen “tussen wal en schip vallen”. Signalering is een belangrijke functie;
- HH is een essentiële voorziening om de wijzigingen in de zorgsector te laten slagen. Van mensen, in het bijzonder van ouderen, wordt verwacht dat ze zelfstandig thuis blijven wonen, waardoor bezuiniging in de intramurale zorg mogelijk zijn;
- Het belang van communicatie, zodat burgers goed geïnformeerd zijn en hun denkbeelden rond de rol van overheid en samenleving kunnen veranderen. Er is nog veel onbekend en ondoorzichtig;
- de in de nota opgenomen oplossingen zijn nog breed geformuleerd. De Wmo Adviesraad begrijpt dat, omdat nog veel gezamenlijk ontwikkeld moet worden. Dit kan worden opgevangen door “ondersteunend beleid” in de overgangperiode te gebruiken als vangnet voor de meest kwetsbare doelgroepen;
- nieuw beleid ter versterking van de samenleving moet zich richten op voorkomen van kwetsbaarheid, denk daarbij aan goed onderwijs (startkwalificaties arbeidsmarkt) versterking van het opvoedklimaat d.m.v. aandacht voor ouderrelaties.”